

Naturvårdsverket
NV-25-040030

Yttrande om planerad vindkraftsprojekt inom områdena Kummunmaa och Reponjängkä i Ylitornio kommun, Finland

Miljöcentralen i Finland har underrättat Sverige om planer på en vindkraftspark, Kummunmaa och Reponjängkä, i den finska kommunen Ylitornio, cirka 12 kilometer från svenska gränsen. Haparanda stad har fått möjligheten att ge synpunkter gällande gränsöverskridande effekter samt innehåll i miljökonsekvensbeskrivning.

Gränsöverskridande miljökonsekvenser

Enligt Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang, ska ett land inom vilket det planeras ett projekt som kan förorsaka betydande miljöpåverkan i ett annat land underrätta det berörda landet om detta och erbjuda det landet att delta i proceduren för att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning. Naturvårdsverket är enligt miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966) ansvarig myndighet att lämna och ta emot underrättelser och i övrigt fullgöra de skyldigheter som följer av förordningens 24 §. Om Sverige begär att få delta i miljöbedömningen gällande undersökningen sänds den kommande miljökonsekvensbeskrivningen på samråd till Sverige i enlighet med Esbokonventionens artikel 4–5.

Sammanfattning om projektet

Bolaget, Winda Energy Oy planerar att etablera en vindkraftspark inom områdena Kummunmaa och Reponjängkä i Ylitornio kommun. Projektområdet är beläget cirka 20 kilometer sydost om Ylitornio tätort, i anslutning till kommunens södra gräns. Den närmast belägna delen av projektområdet är lokaliserad cirka 12 kilometer öster om den svenska gränsen, 24 kilometer sydost om Övertorneå tätort, cirka 19 kilometer öster om byn Hedenäset samt cirka 12,5 kilometer nordost om den svenska byn Korpikylä.

Projektet omfattar som mest 22 vindkraftverk med en enskild effekt om 7–10 megawatt (MW) och en totalhöjd uppgående till maximalt 350 meter. Den sammanlagda effekten för projektet beräknas till högst 220 megawatt (MW). Projektområdet för vindkraftverken omfattar en yta om cirka 1 820 hektar.

För överföring av den producerade elenergin planeras en 110 kilovolts (kV) markförlagd kabel från vindkraftsområdet i Kummunmaa i riktning söderut, till transformatorstationerna inom de planerade vindkraftsprojekten Martimo eller Karhakkamaa i Torneå kommun.

Det pågår ett Rajapalot guld-koboltgruveprojekt cirka 30 kilometer nordost om projektområdet vindkraftpark Kummumaa och Repojätkä.

Projektets mål

Projektets mål är att stärka Finlands kapacitet för produktion av förnybar el och därigenom bidra till att uppnå de nationella målsättningarna för förnybar energi. Vindkraftsparkerna i Kummunmaa och Repojätkä beräknas tillsammans generera mellan 525 och 750 GWh el per år.

Miljökonsekvensbedömning

Den planerade vindkraftsparken i Kummunmaa och Reponjätkä är belägen inom ett område där flera vindkraftsprojekt i olika storlekar planeras. Den samlade påverkan från dessa parker förväntas medföra en betydande visuell påverkan på den svenska sidan av Torne älv.

Som gränsland till Finland behöver Sverige vara med processen för framtagande av innehållet i miljökonsekvensbedömningen. Sverige behöver även vara med i ett senare skede i processen för att säkerställa att tillräckliga undersökningar har genomförts.

Landskapsbild

Torne älv i Tornedalen utgör en gräns mellan Finland och Sverige, älven är ett Natura 2000 – område. Området kännetecknas av ett landskap med öppna jordbruksmarker med inslag av skogsmark. Mark- och vattenområden längs med Torne älv har värdefulla kulturvärden och naturvärden som behöver skyddas från åtgärder som har en negativ störning på området. Påverkan på landskapsbilden blir väsentlig och därför behöver ett brett visuellt material redovisas och utredningar om vilken påverkan kan bli på naturvärden och kulturvärden i området.

Störningar från vindkraftverk är främst visuella och relaterade till ljus och skuggor, och hur dessa upplevs varierar från person till person. För att kunna bedöma den visuella påverkan på ett tillförlitligt sätt krävs ett omfattande visualiseringsmaterial som visar vindparkens inverkan under olika väderförhållanden samt vid skymning och mörker, då belysning från verken är aktiv.

I Torneå kommun planeras flera landbaserade vindkraftsparker samt en havsbaserad park i ett område som gränsar till Sverige. Kummunmaa och Reponjätkä är belägna i ett skogsområde där flera vindkraftsprojekt i varierande storlek är under planering. Det visualiseringsmaterial som tas fram för dessa projekt bör därför utökas till att omfatta samtliga planerade parker i området. Dessutom bör visualiseringar genomföras från flera platser på den svenska sidan av Torne älv för att ge en rättvisande bild av den samlade påverkan.

Naturmiljö

Vid utredning av eventuell påverkan på djur och växter vid anläggning av vindkraftpark i Kummunmaa och Reponjätkä behöver utredningen i ett bredare

sammanhang. Det innebär att utredningen inte enbart bör omfatta det aktuella projektet, utan även inkludera samtliga planerade vindkraftsparker och andra relevanta projekt i området. Särskild hänsyn bör tas till potentiella gränsöverskridande effekter, där påverkan på djur- och växtliv på den svenska sidan av Torne älv beaktas – både direkt och indirekt, samt ur ett kortsiktigt och långsiktigt perspektiv.

Kumulativa effekter

I Torneå stad pågår flera planeringsprojekt för etablering av vindkraftsparker, särskilt i närheten av det aktuella projektområdet. Dessutom planeras ett guld- och koboltgruvprojekt cirka 30 kilometer nordost om området. Med tanke på att både vindkraftsprojekten och andra verksamheter kan ha gränsöverskridande effekter, är det viktigt att den samlade påverkan bedöms. Man behöver se den totala kumulativa påverkan på miljö, landskapsbild och samhälle, istället för varje enskilt projekt.

Yttrande i enlighet med Samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning, SBN § 30/2024.

Samhällsutvecklingsförvaltningen

Miia Jakobsson
Bygg- och miljöchef